

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑/๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : จังหวัดนครศรีธรรมราช

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยผู้อุทธรณ์ ได้แก่ รายงานการประชุม ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ และในการประชุมทุกครั้งที่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ พร้อมรับรองสำเนา

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๒๓.๒/๑๗๗๓๖ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า การพิจารณามีความเห็นของ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย เป็นเพียงขั้นตอนภายในก่อนมีคำสั่ง ลงโทษทางวินัยเท่านั้น ผู้อุทธรณ์จึงยังไม่มีสิทธิขอตรวจดูหรือขอสำเนาเอกสาร หาก ก.อบต. จังหวัด นครศรีธรรมราช และองค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมได้ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงจะมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของผู้อุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของจังหวัด นครศรีธรรมราช และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นศ ๘๔๐๐๑/๑๘๘ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ รายงานผลการดำเนินการทางวินัยอย่าง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑/๒๕๕๘

ร้ายแรงต่อ ก.อบต. จังหวัดจันทบุรีนครศรีธรรมราช กรณีผู้อุทธรณ์ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนาย ข. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ถูกกล่าวหาว่าทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการใช้อำนาจในทางมิชอบ ในโครงการบุกเบิกถนนสายนบเตียน - วังรัก หมู่ที่ ๕ ดำเนินการไม่เป็นไปตามสัญญาจ้างโดยไม่ฝังท่อระบายน้ำ ๓ จุด และสัญญาจ้างกำหนดให้ทำงานแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ผู้รับจ้างส่งมอบงานจ้างเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ เบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๖ แต่ในขณะนั้นผู้รับจ้างยังมิได้วางท่อระบายน้ำจำนวน ๓ จุดตามสัญญาจ้างแต่อย่างใด แต่ได้มีการฝังท่อในภายหลัง และการลงหินคลุกผิวจราจรพบว่าในสัญญาจ้างกำหนดให้ผู้รับจ้างจะต้องลงหินคลุกในปริมาณไม่น้อยกว่า ๔๒๐ ลูกบาศก์เมตร แต่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตรวจสอบพบว่าได้ลงเพียง ๑๓๘ ลูกบาศก์เมตร ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน ผู้อุทธรณ์ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง และนาย ข. ในฐานะผู้ควบคุมงานจ้างมีหน้าที่ต้องควบคุมงานให้เป็นไปตามรูปแบบและข้อกำหนดในสัญญา และจะต้องเข้าไปควบคุมดูแลทุกวัน แต่กลับมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาและยังมีการเขียนรายงานการวางท่อระบายน้ำเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้ง ๒ จุด เป็นการสร้าง เอกสารเท็จ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจการจ้างหลงเชื่อและตรวจรับงาน และเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของบุคคลทั้งสองเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เห็นควรไล่บุคคลทั้งสองออกจากราชการ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หลายประการจึงส่งเรื่องให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีและคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้อง องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีได้รายงานอีกครั้งว่าได้ดำเนินการให้ถูกต้องแล้วมีความเห็นควรไล่บุคคลทั้งสองออกจากราชการเช่นเดิม และคณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการก็มีมติเห็นชอบด้วย ต่อมา ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาในการประชุมอีกหลายครั้ง เห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการคัดค้านกรรมการสอบสวนทำให้การสอบสวนไม่เป็นธรรม และการดำเนินการเกี่ยวกับคำสั่งยกการคัดค้านไม่เป็นไปตามกฎหมาย จึงมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรียกเลิกคำสั่ง ที่ ๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๗ และคำสั่งที่ ๓๔/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๗ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และให้บุคคลทั้งสองกลับคืนสู่สถานะเดิม แต่มูลความผิดที่ถูกกล่าวหา ยังคงปรากฏอยู่จึงต้องดำเนินการทางวินัยกับบุคคลทั้งสอง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงใหม่ จึงมีมติเห็นชอบให้แจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑/๒๕๕๘

ที่ผู้อุทธรณ์สังกัดอยู่ และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระปือที่นาย ข. สังกัดอยู่ เพื่อดำเนินการทางวินัยต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมได้มีคำสั่ง ที่ ๙๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าว และคำสั่ง ที่ ๖๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่องเปลี่ยนแปลงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนสอบสวนแล้วมีมติเอกฉันท์เห็นควรลงโทษไล่ออกจากราชการ แต่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่ปรากฏหลักฐานข้อเท็จจริงว่ากระทำโดยเจตนาทุจริต แต่กระทำลงไปโดยขาดความรับผิดชอบไม่ระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประกอบกับไม่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีเสียหายประการใดๆ เป็นเพียงการบกพร่องในหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการเท่านั้น กรณีจึงไม่เป็นความผิดวินัยร้ายแรง เห็นควรลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๓ เดือน แต่เนื่องจากเป็นความผิดวินัยครั้งแรก และไม่เคยทำผิดวินัยมาก่อน จึงมีเหตุให้ปราณีลงโทษเป็นภาคทัณฑ์ คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ก็มีมติเอกฉันท์เห็นชอบเช่นกัน จังหวัดนครศรีธรรมราชจึงได้มีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/๓๓๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงนายกององค์การบริหารส่วนตำบลควนชุม แจ้งผลการดำเนินการทางวินัยกรณีผู้อุทธรณ์เพื่อให้ องค์การบริหารส่วนตำบลควนชุมดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในชั้นพิจารณา ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ชี้แจงสรุปว่าสืบเนื่องจากผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีเป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างได้ตรวจรับงานจ้างไม่เป็นไปตามรูปแบบในสัญญาจ้าง ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรีได้รับความเสียหาย และเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ต่อมาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยผู้อุทธรณ์ในกรณีดังกล่าว และการดำเนินการทางวินัยโดย ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ไล่ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้รับคำสั่งทางปกครองเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากคำสั่งดังกล่าวจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง มีความจำเป็นต้องใช้ปกป้องสิทธิ โดยการขอตรวจดูเอกสารและขอคัดสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยผู้อุทธรณ์ เพื่อประโยชน์ในการโต้แย้งกรณีต่างๆ เช่น การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย และการฟ้องร้องดำเนินคดีทางศาลปกครองหรือศาลยุติธรรมแล้วแต่กรณี หากผู้อุทธรณ์เห็นว่าการพิจารณาวินิจฉัยของผู้มีอำนาจตามกฎหมายเป็นไปโดยมิชอบทำให้ผู้อุทธรณ์เสียหายโดยไม่ได้รับความเป็นธรรมตั้งแต่ต้น ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำไปประกอบการพิจารณาขององค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑/๒๕๕๘

ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้มีข้อมูลถูกต้องและครบถ้วน และเพื่อให้การพิจารณาของศาลปกครองหรือศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพและข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอย่างเพียงพอ เนื่องจากผู้อุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าการพิจารณาวินิจฉัยกรณีวินัยของผู้อุทธรณ์ไม่ชอบด้วยระเบียบกฎหมายหลายประการ กล่าวคือการสอบวินัยข้าราชการต้องกระทำโดยเร็วให้ได้ความจริงจึงจะลงโทษและมีกำหนดระยะเวลาอย่างชัดเจน แต่ปรากฏว่ากรณีนี้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบันใช้เวลาสอบนานถึง ๑๑ ปี โดย ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชเก็บเรื่องไว้ ผู้อุทธรณ์ถึงต้องไปฟ้องศาลปกครองจึงได้นำเรื่องมาพิจารณา และการพิจารณาวินัยก็กระทำอย่างรวบรัดผิดปกติมีข้อพิรุณสงสัย และมีอคติเพราะผู้อุทธรณ์ฟ้องศาลปกครอง และผลของมตินั้นคือการลงโทษไล่ออกเป็นโทษที่ร้ายแรง มีผลทำให้ผู้อุทธรณ์เสียความเป็นธรรม และถูกออกจากราชการแล้ว และมีเจตนาปกปิดข้อมูลข่าวสารและกลั่นแกล้งประวิงเวลาการส่งข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอให้ได้รับผลร้ายยิ่งขึ้น เห็นได้จากการส่งหนังสือแจ้งผลการดำเนินการทางวินัยถึงต้นสังกัดก็ไม่ได้ส่งรายงานการประชุมเพื่อประกอบคำสั่งลงโทษไล่อผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแต่อย่างใด

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีหนังสือ ที่ นศ ๐๐๒๓.๒/๒๓๕๓๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งแจ้งสรุปว่า กรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารนั้นยังอยู่ในขั้นตอนการเตรียมการและดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง อันเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ ตามข้อ ๗๐ วรรคสองของประกาศ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวน การลงโทษทางวินัยการให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยสรุปว่า เมื่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทางวินัยและเสนอ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ เพื่อส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการเพื่อพิจารณาความเห็น และเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการมีความเห็นเป็นประการใดให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใดให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขณะที่ยื่นคำขอสำนักงาน ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังมีได้แจ้งมติให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลควนชุมที่ผู้อุทธรณ์สังกัดอยู่ เพื่อกำหนดคำสั่งลงโทษทางวินัยตามมติของ ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ผู้อุทธรณ์จึงยังไม่มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมทั้งได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ใช้สิทธิดังกล่าวภายหลังได้รับทราบโทษทางวินัยด้วยแล้ว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑/๒๕๕๘

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ รายงานการประชุม ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งที่ ๗/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ และในการประชุมทุกครั้งที่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น โดย ก.อบต. จังหวัดนครศรีธรรมราชมีมติไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเพื่อปกป้องส่วนได้เสียของตน ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ อย่างไรก็ตาม ในรายงานการประชุมดังกล่าวปรากฏชื่อและถ้อยคำของพยาน ซึ่งหากจังหวัดนครศรีธรรมราชเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจมีผลกระทบต่อพยานผู้ให้ถ้อยคำก็อาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำได้ แต่การปกปิดข้อความดังกล่าวต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องไม่กระทบกระเทือนถึงเนื้อความของข้อมูลข่าวสารนั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงให้จังหวัดนครศรีธรรมราชเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความอื่นใดที่จะทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำได้ แต่การปกปิดข้อความดังกล่าวต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องไม่กระทบกระเทือนถึงเนื้อความของข้อมูลข่าวสารนั้น

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑/๒๕๕๘

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘